

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

1/2026

ročník/volume 36

Recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov.

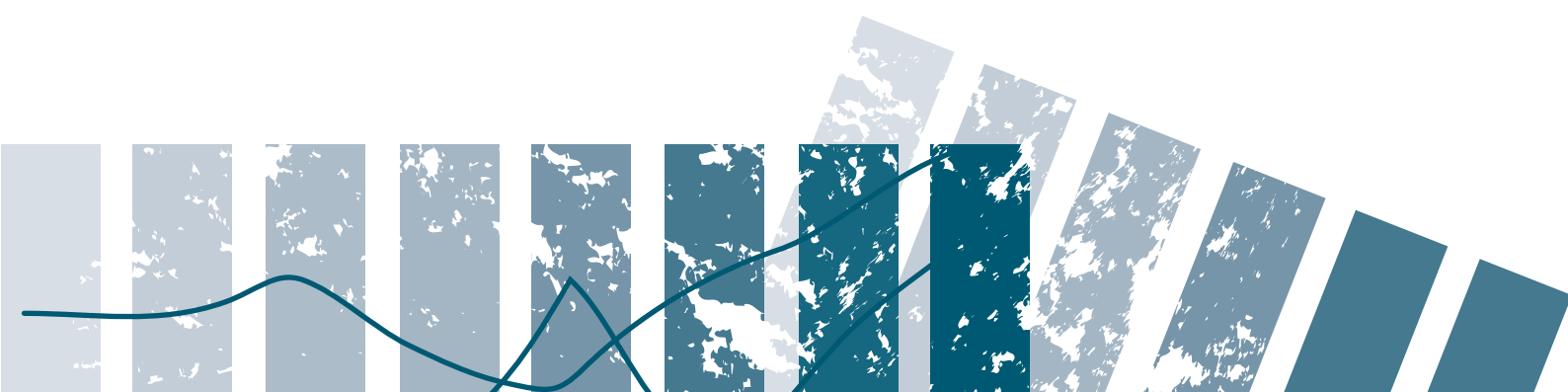
Scientific peer-reviewed journal focusing on the presentation of modern statistical and demographic methods and procedures.

Článok/Article: 5

Typ článku/Type of article: informácia/information

Strany/Pages: 63 – 65

Dátum vydania/Publication date: 15. október 2025/October 15, 2025

Informácia/Information

65. SVETOVÝ ŠTATISTICKÝ KONGRES ISI 2025

65TH WORLD STATISTICS CONGRESS OF THE ISI 2025

V dňoch 5. – 9. októbra 2025 sa v Haagu konal 65. ročník Svetového štatistického kongresu (**ISI World Statistics Congress 2025**), ktorý pravidelne organizuje každé dva roky Medzinárodný štatistický inštitút (**International Statistical Institute, ISI**). Kongres je popredným globálnym podujatím pre štatistiku a dátovú vedu. Spektrum účastníkov je mimoriadne široké, spája odborníkov z akademického prostredia a výskumu, národných štatistických úradov a súkromného sektora. Podstatou kongresu je poskytnúť dynamickú platformu na prezentáciu prelomových výsledkov z prebiehajúceho výskumu a inovačných projektov v oblasti oficiálnej štatistiky. Cieľom kongresu nie je len prezentovanie výsledkov výskumu, ale aj podnietenie spolupráce a inšpirácie na nové projekty, ktoré budú v budúcnosti formovať vývoj a smerovanie oficiálnych štatistík.

Na tohtoročnom kongrese sa stretlo približne 1 500 účastníkov z rôznych oblastí štatistiky. Kľúčovým sloganom kongresu je **Statistical Science for a Better World** (Štatistická veda pre lepší svet).

Zdroj: ISI World Statistics Congress 2025

65. svetový štatistický kongres bol otvorený inšpiratívnym otváracím ceremoniálom. Delegátov privítali viceprezident ISI Oliver Chinganya, prezident ISI Xuming He, generálna riaditeľka Holandského štatistického úradu Angelique Bergová, predseda Výboru pre vedecký program Adrian Röllin a predsedníčka Nadácie pre medzinárodnú cenu za štatistiku Jessica Uttsová. Vo svojom prejave Angelique Bergová hovorila o Haagu ako o meste mieru a spravodlivosti, podelila sa o historické poznatky o jeho odolnosti a pôsobivo hovorila o kľúčovej úlohe dôvery, transparentnosti a integrity v štatistike. Adrian Röllin predstavil vedecký program, ktorý bol vyvinutý vďaka kolektívnemu úsiliu odborníkov z celého sveta, čo viedlo k viac ako 250 zasadnutiam, workshopom a prednáškam, ktoré zdôrazňujú výzvy aj príležitosti v štatistike a dátovej vede.

Významnými pozvanými prezentujúcimi boli profesor Bhramar Mukherjee a profesor Ionica Smeets. Ich prednášky boli zamerané na témy spojené s modernými výzvami v dátovej vede, štatistike vo verejnom zdraví a spoločenskej interakcii veda – verejnosť.

Program kongresu bol navrhnutý tak, aby pokryl komplexné spektrum teoretických aj aplikovaných oblastí štatistiky a dátovej vedy s viac ako 250 prednáškami. Bol rozdelený do dvoch hlavných typov prednáškových sekcií:

- špeciálne pozvané sekcie (Invited Paper Session – IPS) s odborníkmi pozvanými organizačným výborom. Tieto sekcie sa zamerali na špecifické témy (nové metódy strojového učenia pre štatistiku, etika a správa dát vo veku umelej inteligencie, štatistické prístupy k riešeniu globálnych problémov atď.) a ich hlbšiu analýzu,
- sekcie s predloženými príspevkami postermi (Contributed Paper Sessions CPS) – bolo ich viac ako 80 a poskytovali širokej štatistickej komunite priestor na prezentáciu vlastného výskumu, nových metodológií a aplikovaných štúdií.

Konštatovanie jednej z účastníčok kongresu hovorilo za všetko: „Atmosféra na kongrese bola skvelá – plná štatistických nadšencov, inšpiratívnych prednášok a dokonca aj hotelového personálu, ktorý sa zapája do zábavy. Čašník dnes ráno zavtipkoval: *Včera sme v hoteli nemali žiadneho štatistika a dnes je to 100 % nárast!* Je úžasné vidieť, ako láska k štatistike dokáže spojiť ľudí – v konferenčných miestnostiach aj mimo nich. Dokonca aj heslo k WiFi na kongrese hovorilo za všetko: *Ilovestats* – a úprimne povedané, máme štatistiku radi.“

Medzi konkrétne oblasti, ktoré boli zastúpené, patria:

1. Teoretická a metodologická štatistika:
 - vývoj nových štatistických metód,
 - bayesovské prístupy a štatistická dedukcia v náhodných procesoch,
 - strojové učenie a modelovanie komplexných dát.
2. Štatistika v aplikáciách a interdisciplinárne využitie:
 - bioštatistika, epidemiológia a verejné zdravie,
 - ekonometria a spoločenské vedy,
 - environmentálne štatistiky a klimatické modelovanie.
3. Oficiálne štatistiky a dátové politiky:
 - národné štatistické úrady a ich výzvy,
 - integrácia administratívnych dát,
 - etika, otvorené dáta a kontrola kvality.
4. Data science, umelá inteligencia a veľké dátové súbory:
 - využitie umelej inteligencie v oficiálnych štatistikách,
 - analýza big data a streamovanie dát,
 - interpretovateľné modely, férovosť a zodpovednosť.
5. Vzdelávanie, komunikácia a štatistická gramotnosť:
 - výučba štatistiky a dátovej vedy,
 - komunikácia výsledkov verejnosti a médiám,
 - vizualizácia dát a interaktívna prezentácia.

Kongres zahŕňal aj satelitné konferencie, krátke kurzy a sprievodné podujatia, ktoré umožnili hlbšie porozumieť špecifickým témam, ako sú priestorové analýzy, štatistické metódy na analýzu obrázkov, jazykové modely v analýze textov a štatistické programovanie v R.

Štatistický úrad SR prezentoval výsledky výskumu na tému nové dátové zdroje v cenových štatistikách. Prezentácia ukázala využitie online transakčných údajov z e-obchodov vo výpočte indexu spotrebiteľských cien. V posterovej prezentácii Štatistický úrad SR predstavil procesy a nevyhnutné faktory vplyvajúce na koordináciu Národného štatistického systému s ohľadom na postavenie Štatistického úradu SR a iných producentov štatistík v prostredí rýchlo sa vyvíjajúceho dátového ekosystému. 65. svetový štatistický kongres ISI v Haagu bol viac než len konferencia, bolo to stretnutie, ktoré sa snažilo definovať, ako bude svet používať štatistiku a dátovú vedu v nasledujúcich rokoch.

Na konferencii sa zúčastnili zástupcovia Štatistického úradu SR: podpredsedníčka Ľudmila Ivančíková, generálna riaditeľka sekcie všeobecnej metodiky, registrov a koordinácie národného štatistického systému Helena Glaser-Opitzová a zástupcovia tejto sekcie Petra Mazureková, Albert Ivančík a Peter Knížat, ktorý tiež pôsobí na Fakulte managementu Univerzity Komenského v Bratislave ako odborný asistent.

Zdroj: vlastná fotografia autorov článku

Všetky príspevky vrátane podrobného programu kongresu sú dostupné na stránke <https://www.isi-next.org/conferences/isi-wsc2025/>.

Ing. Helena GLASER-OPITZOVÁ, PhD.
PhDr. Ľudmila IVANČÍKOVÁ, PhD.
Mgr. Albert IVANČÍK
RNDr. Petra MAZUREKOVÁ, PhD.
Peter KNÍŽAT, MSc., PhD.
autori pracujú v Štatistickom úrade SR